

CAN VILUMARA

Narració a càrrec de Esther Gallego

Localització: av. de Josep Tarradellas i Joan, 147-169 - L'Hospitalet de Llobregat

Arquitectes: A. Audet Puig, 1906; Francisco Izard Bas, 1928; 1982

[Soroll de màquines] Sentiu el soroll de les màquines? Actualment, han parat motors i han deixat pas als riures, les converses i les passes accelerades de professors i alumnes d'institut, que tot just acaben de començar un nou curs, però no fa tant eren la banda sonora d'una de les fàbriques més característiques de l'Hospitalet.

Benvingudes i benvinguts al recinte fabril de Can Vilumara. Soc l'Esther, mestra i voluntària d'Open House, i durant els pròxims minuts us explicaré una mica d'història d'aquest conjunt arquitectònic particular, que, en gran part, conserva l'estètica i els materials originals. M'acompanyeu?

Can Vilumara, situada al carrer de Josep Tarradellas i Joan, al costat de la Farga, va ser una fàbrica tèxtil d'estil modernista, obra de l'arquitecte Audet Puig, que va pertànyer a la família Vilumara, que tenia una gran tradició en la producció de seda. De fet, quan es va construir aquesta fàbrica, l'any 1906, ja en tenien unes altres a Sant Pere i a Gràcia, a Barcelona.

El conjunt fabril que visitarem està format per: la casa del director, les naus industrials i una xemeneia imponent que potser ja ha copsat la vostra atenció des dels exteriors.

Començarem el recorregut a la casa del **director**, on s'accedeix directament des del carrer, i que constava de dues plantes. A la planta baixa hi havia la recepció i els despatxos, mentre que a dalt hi havia l'habitatge. Com podeu veure, la façana és d'obra vista. Hi destaquen els respiralls ceràmics que hi ha entre el terrat i el sostre, amb forma de papallona de seda, i que estaven pensats per garantir una ventilació correcta. També podem veure, a la façana esquerra, la imatge de Nostra Senyora dels Àngels (patrona dels treballadors de la seda) i les reixes de la porta de ferro forjat, amb motius florals.

Sortint de la casa del director i baixant les escales principals, a l'esquerra, arribarem a la **nau industrial** on ara hi ha l'institut de secundària (des del 1982). La nau constava d'una única planta oberta, que ara s'ha fraccionat en diferents aules. La coberta és de dent de serra. Aquest tipus de construcció, anomenada *shed*, és d'origen anglès (un estil molt innovador per a l'època) i permet aprofitar al màxim la llum natural, alhora que manté una temperatura adequada. Els finestrals donen a nord, de manera que entra llum, però no pas el sol. Si us hi fixeu, a l'interior es conserven les columnes de ferro

colat. En un inici hi havia set naus, que es van anar ampliant fins a onze (l'any 1928, a càrrec de l'enginyer Francisco Izard i Bas). Els vitralls, que originàriament es trobaven a la casa del director, són obra de Puig i Gairalt. Dins de la nau principal, també podem admirar la màquina de filar original, i podem transportar-nos a l'època que estem rememorant a través de les fotografies exposades a l'entrada i en els diferents passadissos del recorregut. Veureu que la fàbrica conserva l'estètica original, i potser us heu adonat que l'equip de treball estava format, majoritàriament, per dones.

A continuació, visitarem la **sala de màquines**, on hi havia la màquina de vapor. Per fer-ho, haurem de travessar la nau principal de punta a punta i adreçar-nos a la construcció de l'esquerra. L'edifici dona pas a una galeria subterrània (abaixeu els caps i vigileu amb els esglaons) que allotjava el sistema d'embarratge (per a la distribució de l'energia), així com els sistemes de ventilació (mitjançant dos cilindres ventiladors), que garanteixen les condicions òptimes de temperatura i humitat. Penseu que la seda és un material molt delicat que requereix un tractament força específic.

Tornarem a pujar escales i sortirem de la sala de màquines per accedir a la **secció d'acabat**, que ens espera tot just davant. Aquest edifici, on es feia l'estampació, conserva un fanal original a la façana. Bonic, oi? Actualment, inclou una sala d'actes de l'institut, amb parets enrajolades força vistoses i acolorides de nova creació.

Deixem la secció d'acabat per sortir al pati, que, en els orígens, albergava la nau de **tintoreria**. Des d'aquí també podem veure la xemeneia original, de base hexagonal i de 60 metres d'alçada. I, si ens desplaçem cap a l'esquerra, direcció oest, podrem veure la tanca del conjunt arquitectònic, que és l'original, i que es va ampliar amb la reforma.

Si us hi fixeu, hi ha una entrada secundària, que dona al carrer de Girona i que es va fer arran de l'ampliació. Per aquí és per on entraven les mercaderies. Per tornar a l'edifici del director, podem continuar admirant la tanca, i pujarem les escales de pedra que hem trepitjat a l'inici de la visita.

Hem arribat al final de l'audioguia. Moltes gràcies per acompanyar-nos en aquest petit viatge per la història d'aquesta ciutat que és l'Hospitalet. Us animem a continuar visitant més edificis al 48h Open House. Fins aviat!